

2/8 °

152

1660 D m 22 XII P-159r

Boža móz.

Historija świateho naroda

nasheho Ćenjasa a Sbóžnika

Jesom Khrysta

po sjiewjenjach profetow a scženikow

si p s ch i d a w f o m

wjschelakich kherluſchowych sichtuczkow

i hodownemu poświeczenju

sestajena

wot

Jurja Jakuba.

A. S.

2 | 8

Djeſzatny wudawſ. 2/8 ° 152.

152

ym ſerbskeho lutherskeho knihowneho towarzſtwa.

1906.

Towarzystwowych spisow čížko 76.

Wschitkim, kiz w swjatych hodownych dnjach
k zlobikej swojego Swoznika s modlenjom stupja, che
tuta krótka historija „swjateho naroda Jezusoweho“
pokazat byc k shromadnej nutrnoſci w zyfkwach a
ſchulach, woſebje na patoržizu abo na neschpor ho-
downiczki.

Tejne ſestajenje je ſo ſtało po pſchikladze po-
domneho džela, mjenujzny historije na czichi pjatk, wot
czesczeneho bratra fararja Eberta ſkiczeneje. Tenož ſo
je, po swjatym hodownym prawje, hdzež pſchezo ſ nowa
jandželow ſpěwanje mózniye wotzuczi we wutrobach
wérjazych, wjazykhērluschoh tu pſchidatych.

Haj, ſpěwajmy Božemu džeczatku ſe rtom a ſ zyklej
duſchu a proſhmy jo, ſo by nam wobradzilo ſbožo
a ſbóžnoſcz!

W Njeſtwacžidle, 16. novembra 1876.

J. Jakub,
duchowny.

W. S. m.

Woſada:

Hlóš: Wojuj prawje, hdyž ta hnada.
Wyſkaj ſyła wuswolena,
Twojoh' Knjesa poſběhuj!
Graduj ſo, ty wobſbožena,
Džafnje poſched nim poſlať;

Wěſch dha, kajki dženī cži ſwita,
Kajke ranje ſeſkhadža?
Sbóžnje zyłh ſwět cže wita,
Marodny dnjo Sbóžnika.

Sbóžnje tebje dženža khwala
Twoji ſwěrni, ſrědníko;
Hnucži we wutrobach pala
Horžy džak cži, Jeſuſo.

Kajke ſbože ſa wſchě ludy
Tamna nōz je poſchinjeſla,
Hdžež ty, ſlamacž hrěch a bludy,
Stupi k nam do cžlowjesta!

[Zionske hloſhy 32, 1—4.]

Duchowny ſpěwa: Čeſcž budž Bohu we wyſokoſći;
měr na ſemi a cžlowjekam dobre ſpodobanje.

Schulſke džecži: Halleluja! Halleluja! Halleluja!

Duchowny: Nam je ſo džecžo narodžilo, haleluja!

Woſada: A ſyn je nam daty, haleluja!

Duchowny: Khwaleny budž, fiž poſchinidže kral, we mjenje
teho Knjesa.

Wožada: Khwalený budź nasch Knjes Jezuš Chrystus.

Duchowny: Modlmy ſo k Bohu: Ssuno wěczneho Wótza, Kniježe a Sbóžniko, Jezom Chrystusze, požohnowany budź nam tón džen, na kotrymž ty teho ſweta ſwětlo wohlada; we tebi wohladachu wěrjazn ſwojego Sbóžnika. Khwalený budź ty, kiž ty ſi njebež pſchiūdže, ſo by nam njebio wotewril. Junu my tebje khwalimy ſe wſchěmi jandzelemi a wuſwolenymi wot wěcznoſcze do wěcznoſcze.

Wožada: Hamjeń. Hamjeń.

Wožada dale ſpěva:

Hlóž: Ja ſo na ſabat hotuju.

Immanuel, cži ſpěvamý,
Nětk ſwěčiſch raňſcha hwěſda ty;
O kralo ſ domu Davita,
O wěczny ferschta živjenja,
Ty cžichi hoſczo ſrudnych na ſwěczi,
My ſ jandzelemi khwalbu damy cži.

Wot wſcheho ſweta ſpocžatka
Ssu měli horze žadanja
Po tebi ſweta Sbóžniko,
Profejojo a wótzojo.
Twój troſcht ſo dosta jim we nadžiji,
Twój rjany pſchichod njejšu widželi. [652, 1. 2.]

Duchowny číta: Tak wěſcheži profeta Micha wot teho Knjesa: A ty Bethlehem Efrata, kiž by mała mjes tawſytami we Žudže, ſ tebje dyrbi mi pſchiūcž, kotryž na Israelu knjes budže, kotrehož wonkhož wot ſpocžatka a wěcznoſcze byl je. Teho dla budže jich podacž hacž do teho čaža, hdyhž ta, kiž porodžicž ma, porodžila je; tehdom budža ſbytkni jeho bratrow ſo ſažo k Israelskim džecžom wrbcžicž. Wón pak budže ſtacž a paſcž w možy teho Knjesa, a w kraſnoſczi teho mjena ſwojego Boha; a woni budža bydlicž; pſchetož wón budże w tym ſamym čažu kraſny, tak daloko hacž ſwět dožahnje. [Micha 5, 2—4.]

Wožada:

Hlóš: Nětk dobrú nóz ja dawam.

To piſch ſej do wutroby,
Ty ſrudne ſtadleſchko,
Hdyž pſchiindžesč do ſrudobý,
Dha wſchaf ſi tým troſchtuij ſo.
Ach, budž ty jenož měrný,
Tón knjes čzi bliſko je,
Wón pomožnik je ſwérný,
Cže ſ hnadu troſchtuje.

[54, 6.]

Duchowny čita: Tak wěſcheži profeta Jeſajaš wot teho knjesa: Nam je ſo džecžo narodžilo, kžn je nam daty, kotrehož knjeſtwo je na jeho ramjenju. A jemu rěkaju: džiwný radžicžel, Bóh mózny, wěcžny wóczez, měrný ſerſchta. So by ſo jeho knjeſtwo pſchiſporjało, a měra nihdý kónz njebył na Davitowym stole a w jeho kraleſtwje, ſo by wón to ſamo pſchihotował a wobžhnył ſe ſudom a ſ prawdoſcžu wot teho čaſza hacž do wěcžnoſcže. [Jeſ. 9, 6. 7.]

Wožada:

Hlóš: Jeſuža ja njepuſchcžu.

Hofiana! rycžerjo,
Naſche wilke dobywanje!
Schtož chzesč čzinicž, wſchitko to
Khwalicž chzemý kóžde ranje.
Prawizu nětk powyschuj,
Kraleſtwo ſej wobtwjerdžuj!

[Zionske hlóšy 2, 3.]

Duchowny čita: Tak wěſcheži profeta Ma leachi wot teho knjesa: Hlaj, ja pósčelu ſwojeho jandžela, kiž prjedy mje pucž pſchihotowacž dyrbi. A hnýdom budže pſchińcž k ſwojemu templu tón knjes, kotrehož wý pytacže, a tón jandžel teho ſluba, kotrehož wý žadacže. Hlaj, wón pſchińcze, praji tón knjes zebaot. Schtó budže pač tón džen jeho pſchichoda pſchecžerpicž? A schtó budže móz wobſtacž,

hdyž wón ſo ſjewicž budže? Pſchetož wón je jaſo woheń ſkótnika a jaſo mydlo pſkárniceſe. Wón budže ſedzicž a ſchfrēcž a ſlěboro wucžiſcžicž; wón budže te džecži Levi rjedzicž a wuparicž jaſo ſkoto a ſlěboro. Tehdy budža knjeſej dar woprowacž w prawdoſci; a budže ſo temu knjeſej derje ſpodobacž tón wopor wot Judy a Jeruſalema; kaž prjedy a pſched ſtarymi lětami. [Mal. 3, 1—4.]

Woſada:

Hlóš: Sſwěcže rjenje wutwarjenj.

Nó dha, wutroba cže žada,
Czechń nuts do njej' Sbóžniko;
Žadoſčiwa k tebi hlada,
Tebi jenož podda ſo.
Wucžiſcž ju ſam k hylu ſebi,
So ſo wona lubi tebi!
Twój hým, twój chzu wostacž ja:
Wostań mój tež bjes kónza. [664, 6.]

Duchowny čita: A jandžel Gabriel bu póſlany wot Boha do Galilejskeho města, fotremuž rěfaju Nazaret, k jenej knježnje, fotraž ſlubjena běſche mužeſ ſ mjenom Josef ſ Davitoweho doma, a tej knježnje rěfachu Marja. A tón jandžel ſańdže k njej nuts a džesche: Strowa budž ty ſ hnadu wobdarjena, tón knjes je ſ tobu, ty požohnowana mjes žónſkimi! — Jaſo paſ wona jeho wuhlada, ſtróži ſo na jeho rěči a pomýſli ſebi, fajke je to ſtrowjenje? A tón jandžel džesche k njej: Njeboj ſo, Marja, ty by hnadu pola Boha namaſala; hlaſ, ty budžes hamođruha w žiwocže, a budžes hyna porodzicž, teho mjenu dýrbisich Jeſu ſ narjez. Tón budže wulki a hyn teho najwyschſieho mjenowaný. A Bóh tón knjes budže jemu tón ſtol jeho wótza Davita dacž, a wón budže ſ kralom na Jakubowym domje wěcznje, a jeho kraleſtwia njebudže žadny kónz. — Marja paſ džesche k jandželej: Kak móže ſo to ſtacž, dokelž ja wot žaneho muža nicžo njewěm? A tón jandžel wotmolwi a džesche: Tón ſwjatý Duch budže

na tebje pschińcž a ta móz teho najwyschšeho
budže cže wobkhłódłowacž; teho dla tež to śwjate,
kotrež ſo wot tebje budże narodžicž, budże Boži Ssny
mjenowaný! — A hlaj, Hilža twoja pschecželniza, je tež
ſamodruha ſe ſynam na ſwoje stare dny, wot kotrejež
ſo rěcžesche, ſo njeplódná je, pschetož pola Boha njeje žana
wěz njemóžna. — Marja pač džesche: Hlaj ja ſym knje-
ſowa džowka, mi ſo ſtań, kaž ty prajík ſy! A tón jan-
džel woteńdže wot njeje. [Luk. 1, 26—38.]

W o ſada:

Hlóš: Pschińdž tych ludzi Sbóžnico.

Džak budž Bohu psche wſchón ſwět,
Schtož je ſlubil, dał je nět,
Troſcht a radu hrěſchnikow
Póſblač ſ nam je ſ njebježow.

To, ſchtož wótzow starasche,
Po cžimž ſo jim ſtyskaſche,
Schtož ſu woni wěſhežili,
Kraſnje nětk ſo dopjelni.

K nam dže pomoz Zionska,
Haj, mſda Abrahamowa,
Jakubowe ſvože dže,
Knežny ſyn tón pschiſchol je.

[Zionske hł. 1, 1—3.]

Duchowny číta: Marja pač poſtaný w tych dnjach a džesche
ſpěſchnje po horach ſ městu Jidowemu a pschińdže do
domu Zacharijažoweho a poſtrowi Hilžu. A poda ſo,
jako Hilža Marine poſtrowjenje ſklyſchesche, poſkocži to
džecžatko w jejnym žiwocže. A Hilža bu ſe ſwjatym
Duchom napjelnjena, ſawoła ſ wulkim hložom a džesche:
Požohnowana ſy ty bjes žónſkimi, a požohnowaný je tón
plód twojego žiwota! A ſ wotkal mi to, ſo ta macž mojeho
knjeſa ſe mni pschińdže? Pschetož hlaj, jako ja tón

hłóš twojego postrōjenja szlysschach, poſkocži to dżecžatkoſ wjeſelom w moim žiwocže. A sbóžna by ty, fiž by wérika, pschetož wono budże dokonjane, schtož czi prajene je wot teho knjesa. — A Marja džesche: Moja duscha poſběhuje teho knjesa, a mój duch so wjeſeli w Bohu moim Sbóžniku; pschetož won je na ſwoju hubjenu džowku pohladał. Hlaj, wot nětka budža mje sbóžnu kwalicž wſchitke narody. Pschetož won je wulke wězhy na mni ſežinił, fiž mózny je a kotrehož mjeno ſwjate je; a jeho ſmilnoſcz traſe wot jeneho naroda k druhemu pschi tych, kotsiž so jeho boja. Won woſoſaſuje móz ſe ſwojim ranjenjom a roſcžeri tych, kotsiž hordži ſu w ſwojich wutrobnych myſlach. Won ſtorča móznych ſe ſtołow a poſběhuje ponižnych. Hłodnych napjelni ſi kublami a bohatych woſtaji prósnych. Won woſmje ſažo ſwojego ſkulžobnika Israela horje, ſo by ſpominał na ſmilnoſcz, kaž won rěčał je k naſchim wótzam, k Abrahamej a k jeho ſymjenju wěcznje. [Luk. 1, 39—55.]

Wo ſada:

Hłóš: Wozucžę, tón hłóš waſ wola.

Sradujcze ſo, wſchitzu ſrudni,
Kiž khodžeschcze we hréchach bludni
A nětko Bože džecži ſcže!
Traschne wichory njech duja,
Njech horu ſo a hórkı hnuja,
Sſlub knjesowu ſo njehnuije,
Nam Sſyn je ſawdawf ſam!
Pſches Chrystuſza nět nam
Wótz ſo ſjewi,
Kiž ſwérny je a pomhacž chze
A daru dawa njebjeſte. [650, 6.]

Duchowny čita: A budże jedyn džen temu knjeſej ſnajomny a na wjeczor budże ſwětło. [Sachar. 14,7.]

Schulſke džecži* ſpěwaju:

Cžicha nót, ſwjata nót!
Wſchitko ſpi, Boža móz
Sjewi w hródži ſo; Jeſuſo ty,
Budž nam wutrobnje powitaný,
Spi we žlobiku, ſpi! :::

Cžicha nót, ſwjata nót!
Wobradži Bóh tón Wótz.
Slnſhcze jandželow halleluja
Spěvacž, fyła ty wjeſeļa wscha:
Khryſt naſch Sbóžnik tu je! :::

Cžicha nót, ſwjata nót!
Hrěſchnizý budža móz
Stančez s hrěſchneho ſkaženja nět,
Boža luboſcž, ta ſhubjený ſwět
Wumóz pſchisħla k nam je. :::

[Zionſke hł. 13, 1—3]

Duchowny čita: W tym ſamym čaſzu paſ ſo ſta, ſo
pſchiftaſnja wot ſhězora Augusta wuńdže, ſo by wſchitkón
ſwět ſapišaný a ſchazowaný był. A to ſapišanje bě to
najprěnſche a ſo ſta w tym čaſzu, jako Zireniuſ ſ bo-
hotom w Syriskej běſche. A wſchitzý džechu, ſo bychu
ſo dali ſchazowacž, kóždy do ſwojeho města. Duž ſběhný
ſo tež Jóſef ſ Galilejskeje, ſ města Nazaretha, do židow-
ſkeho kraja k městu Davitowemu, kotrejuž rěkaju Bethle-
hem, teho dla, ſo wón ſ doma a ſe ſchlachty Davitoweje
běſche, ſo by ſo dał ſapišacž ſ Marju, ſwojej ſlubjenej
mandželskej, kotaž běſche ſ cžežfim životom. A jako wo-
naj tam běſchtaj, dóńdže tón čaſz, ſo wona porodžicž
dyrbjesche. A wona porodži ſwojeho prěnſcheho ſyna a
a powi jeho do pjetuſhkov a połoži jeho do žloba; pſchetož
woní njemějachu hewaſ žaneho ruma w tej hoſpodže.

[Luk. 2, 1—7.]

* abo ſpěwařſte towarzſtwo.

Wožada:

Hlóš: Ja s njevjež dele pschińdu Ŀ wam.

Ach Knježe, stworicželo nasch!
O kajki khudý narod masch,
So ležisch w žlobje na ſyńje.
Wot kotroh'ž woł a wožoł je.

Ach mój najlubſchi Jeſužo,
Cziń ſebi čiſte pójſlancžko!
A wotpocž w mojej wutrobi,
So wona tebje wopomni.

Dha chzu ja tebje kolebacž
A s wježeloscžu ſaspěwacž:
Spi derje, lube džecžatko,
Ty kražny, ſloty Jeſužo! [61, 9. 13. 14.]

Duchowny čita: A pastyrjo běchu w tym ſamym kraju na polu poła hórdow, czi wachowachu w noz̄y ſwojego ſtadla. A hlaj, teho Knjesa jandžel pschistupi Ŀ nim, a jaſnoscž teho Knjesa wobſwěczi jich, a woni ſo jara wulzy bojachu. A tón jandžel džesche Ŀ nim: Njebojcze ſo, hlaj ja pschipowjedam wam wulke wježele, kotrež wſhemu ludu ſo doſtacž budže. Pschetož wam je ſo dženža tón Sbóžnik narodžil, kotrež je Chrystus tón Knjes w Davitowym měscze. A to mějče ſa ſnamjo, wž bu- džecže džecžatko namakacž ſ pjetuschkami powite a w žlobje ležo. A hnydom bě tam poła teho jandžela ta ſyla njebjeskeho wójska, czi khwalachu Boha a džachu: Cžescž budž Bohu w tej wýškoscži, měr na ſemi; a cžlowjekam dobre ſpodobanje! [Luk. 2, 8—14.]

Wožada:

Hlóš: Kaf rjenje ſwěczi ſernicžka.

Cžescž w wýškoscži Bohu daj
A s wulkim hložom ſaspěwaj
Nětk Boža zyrkej zyła:

„Dženß narodžil ſo Chrystuß je!
 Tak ſpěwa dženſa wiezele
 Tu křeſćijanow ſyła.
 Tež ja, dženſa
 A cžeſczi tebi, ſpěwam ſebi
 Křerluſch nowy,
 Tutón křerluſch jandželowy.

[Zionske hč. 19, 1.]

Duchowny čita: A ſta ſo, jako czi jandželjo wot nich do njebjeſ běchu ſtupili, duž džachu czi paſthrjo bjes ſobu. Pójmę dha nětk do Bethlehema a woſladujmę tu wěz, fiž ſo ſtała je, a tón Knjes nam k wjedženju je ſežinil. A woni pſchińdžechu khwatajzy a namakachu wobeju, Marju a Jofesa, k temu tež to džecžatko w žlobje ležo. Taſko woni to ſame pak běchu widželi, roſnjeſzechu woni to ſłowo, kotrež woni wot teho džescža běchu ſkyscheli. A wſchitzhy, fiž to ſkyschachu, džiwachu ſo tych wězow, kotrež jim czi paſthrjo běchu praſili. Marja pak ſkhowa wſchitke te ſame ſłowa a roſpomni je w ſwojej wutrobje. A czi paſthrjo ſo wróczichu, cžeſcžachu a khwalachu Boha ſa wſchitko, ſchtož běchu ſkyscheli a widželi, kaž tež k nim praſene běſche. [Luk. 2, 15—20.]

Woſada:

Hlóſ: Ja ſ njebjeſ dele pſchińdu k wam.

Dha ſ wjeſeſcoſču khwatajmy
 A ſ paſthrjemi hladajmy,
 Schto Bóh, tón Knjes, je woſradžil
 A ſe ſynom nam pſchidželil. [61, 6.]

Duchowny čita: Czi wumóženi teho Knjesa budža ſaſo pſchińcž, a budža pſchińcž k Zionej ſ wýſtanjom, a wěcžne wjeſele budže na jich hlowje. [Jef. 35, 10.]

Schulſke džecži ſpěwaju:

O najwježelschi, o najſbóžniſchi,
Hnady poſnicžki Boži dnjo!
Shubjene džecži,
Khryſt je na ſwěcži!
Wježel, wježel ſo kſchescž'janſtwo!

O najwježelschi, o najſbóžniſchi,
Hnady poſnicžki Boži dnjo!
Khryſtuš je tudy,
Wujednacž ludy.
Wježel, wježel ſo kſchescž'janſtwo!

O najwježelschi, o najſbóžniſchi,
Hnady poſnicžki Boži dnjo!
Kralo, my džemny,
Sſlýſhescž cže chzemny.
Wježel, wježel ſo kſchescž'janſtwo!

[Zionske hč. 29, 1—3.]

Duchowny čita: Tak je Bóh tón ſwět lubował, ſo wón ſwojeho jenicžkeho narodženeho ſyna dał je, ſo býchu wſchitzh, kíž do njeho wěrja, shubjeni njebyli, ale wěcžne žiwjenje měli. Pſchetož Bóh njeje ſwojeho ſyna do ſwěta pohſlał, ſo by wón ſwět ſudził, ale ſo by ſwět pſches njeho ſbóžny był. Schtóż do njeho wěri, tón njebudže ſudžený, ſchtóż pak njewěri, tón je hižom ſudžený; pſchetož wón njeje wěril do mjena teho jenicžkeho narodženeho ſyna Božeho.

[Jan. 3, 16—18.]

Woſada:

Hlóš: Kak rjenje je býcž wowza Khryſtušowa.
Ta luboſcz je mój bliſki pſchecžel w ſwěcži,
Mój bratr ja nětko rěkam ſmilnoſcži;
To žórlo Bójſtwa je, kaž čžlowſke džecži,

Ta wěcznosć s čaſom nětš ſo woženi,
 Bóh je ſo čłowjek narodžil,
 Dal žiwenje a wſchitko, ſchtož věch poſhubil.

[70, 3.]

Duchowny ſpěwa: Tak je Bóh tón ſwět lubował, khwalcze
 jeho!

Woſada: So wón ſwojeho jenicžkeho narodženeho ſyna
 dał je, khwalcze jehu!

Duchowny ſpěwa: Modlmę ſo k Bohu! Džak a khwalba
 a cžeſcž a modlenje budž tebi, naſhemu Bohu, temu Bohu
 teje luboscze, ſiž ſy pójlał ſwojeho jenicžkeho ſyna do
 ſwěta, ſo býchmy psches njeho žiwenje měli. Wſchitke
 kraje dýrbja w tutych ſwjathch dnjach poſne býcž two-
 jeje cžeſcze. Sandželjo a čłowjekojo dýrbja tebje, wſchego
 lubowarjo, khwalicž! Njebjo a ſemja tebi wýſkacž: Bóh
 je luboscž!

Woſada: Hamjeń. Hamjeń.

Duchowny: Tón knjes požohnuj tebje a jwarnuj tebje!
 Tón knjes roſźwěcž ſwoje woblicžo na tebi
 a budž tebi hnadny!
 Tón knjes poſběhn ſwoje woblicžo na tebje a
 daj tebi ſwój mér!

Woſada: Hamjeń. Hamjeń.

Woſada:

Hlóš: Dženš khwalcze Boha.

Dženš khwalcze Boha, kſchescž'jenjo!
 Siž ſwój ſtol w njebju ma,
 So wotančnje ſwoj' kraleſtwo,
 Nam ſwojoh' ſyna da.

Wón wotrocžk bu, a ja šym knjes,
 O, to je měnjenje!
 Tak wulku lubošč je k nam njeſč
 Nasch Jeſuſ najlubſchi.

Wón dženſa durje wotewri
 K tom' raju Božemu,
 Tam cherub psched nim njeſteji,
 Čeſcž Bohu ſamemu! [68, 1. 7. 8.]

Duchowny praji: To je ſawěſcze wěrno a jara doſtojne
 ſłowo, ſo Chrystuſ Jeſuſ je do ſwěta pschiſchoł, hrěſchni-
 kow ſbóžnych ſežinicž — Šamjeń! [1. Tim. 1, 15.]

Wſchitzu k wobsankjenju wuſpěwaju cžichi Wótcže-
 naſch. —

Cíſcej Ssmolerjez knihičiſhczernje w Budyschinje.

